

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 69/06
09.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog AD "BB", radi poništaja rešenja o prestanku radnog odnosa i vraćanja na rad, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž 1. 168/05 od 30. septembra 2005. godine, u sednici održanoj 9.februara 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Subotici Gž1. 168/05 od 30.septembra 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Bačkoj Topoli P1. 117/04 od 22.marta 2005. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca da se poništi rešenje tuženog br. 324/03 od 24.marta 2003, kojim je tužiocu otkazan ugovor o radu i prestao radni odnos kod tuženog, i da se obaveže tuženi da tužioca vrati na rad na radno mesto koje odgovara stepenu i vrste njegove stručne spreme određene vrste zanimanja, znanja i sposobnostima, u roku od 8 dana pod pretnjom izvršenja.

Presudom Okružnog suda u Subotici Gž.1. 168/05 od 30. septembra 2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne presude Okružnog suda tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP, Vrhovi sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Neosnovani su navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

U postupku je utvrđeno da je tužilac kod tuženog zasnovao radni odnos 1992. godine na poslovima bravar-varilac na kojima je nastavio da radi i po izlasku tuženog iz stečaja na osnovu zaključenog ugovora o radu od 17.marta 1998. godine. Na osnovu sporazuma stranaka tuženi je zakupio poslovni prostor tužioca u kome je otvoren maloprodajni objekat tuženog a tužilac je raspoređen na poslove poslovođe prodavnice. Po isteku poslovne godine sačinjen je inventar sa stanjem na dan 31.decembra 2002. godine i ustanovljen je manjak u visini od 60.748,29 dinara što je konstatovano od strane članova inventarske komisije na zapisniku od 17.januara 2003. godine. Tužilac je prisustvovao popisu , i na nađeno stanje nije imao primedbi, a zapisnik je potpisao kao poslovođa. Kod

tuženog je ponovo 7.februara 2003. godine 2003. Inventarska komisija tuženog izvršila popis i proveru poslovanja navedene prodavnice za period od 1.januara do 28.januara 2003. godine, jer je uočeno da tužilac ne uplaćuje pazar i da je isti manji u odnosu na zaprimljenu robu kojom se zadužuje prodavnica. Tada je utvrđen manjak u visini od 36.603,42 dinara. Nakon ovog izvršnog inventara prodavnica je zatvorena, a tužilac je koristio godišnji odmor te je poslodavac dana 24.marta 2003. godine doneo osporeno rešenje kojim je tužiocu otkazan ugovor o radu zbog neostvarivanja rezultata rada, a radni odnos mu je prestao dostavljanjem rešenja. Prethodno je pribavljeno mišljenje Sindikata, otpremnina tužiocu nije isplaćena, ali je mu je isplaćena zarada za mart 2003. godine.

Na osnovu takvog činjeničnog utvrđenja nižestepeni sudovi nalaze da je osporeno rešenje zakonito i da je tužiocu radni odnos prestao zbog postojanja otkaznog razloga koji se odnosi na radnu sposobnost zaposlenoga koji je predviđen u članu 101. stav 1. tačka 1. Zakona o radu, po kome poslodavac može zaposlenom da otkáže ugovor o radu ako je utvrđeno da on ne ostvaruje rezultate rada. U konkretnom slučaju otkazni razlog se odnosi na nedovoljan rad koji je uočen praćenjem rezultata rada, jer je inventarska komisija objektivno i stručno ispitala rad tužioca, i utvrdila manjak što je već dovoljan razlog da zaposleni nije ostvarivao rezultate rada.

Pravilno je izraženo pravno stanovište sudova u pogledu primene relevantnog propisa za ocenu zakonitosti osporenog rešenja. U obrazloženju pobijane presude navedeni su jasni i pravilni razlozi, koje prihvata i Vrhovni sud. Neostvarivanje rezultata rada spada u razloge sposobnosti i zato mora biti utvrđeno na objektivni i pouzdan način. Ovo utvrđivanje se obično prepušta tročlanoj i stručnoj komisiji. U konkretnom slučaju poslodavac je tako i postupio. Oba inventara izvršila je stručna tročlana komisija formirana upravo radi provere rada i poslovanja prodavnice u kojoj je tužilac radio kao poslovođa. Samo utvrđenje manjka je već dovoljan objektivni razlog za utvrđenje da tužilac ne ostvaruje rezultate rada. Priznanje tužioca o tome sadržan je u njegovoj izjavi od 20.januara 2003. godine, na osnovu koje su nižestepeni sudovi pravilno zaključili da je tužilac imao svest o protivpravnosti preduzetih radnji u smislu obavljanja poslova i radnih zadataka na nedozvoljen način i protivno propisima koji regulišu rad u trgovini, takođe i protivno aktima poslodavca.

Ukazivanje u reviziji da poslodavac pre otkaza ugovora o radu po navedenom osnovu nije izvršio ni jednu obavezu u smislu odredbe člana 106. i člana 107. stav 1. Zakona o radu, ne dovode u sumnju zakonitost osporenog otkaza. Primena ovog razloga nije uslovljena isplatom novčane naknade iz člana 107. koji utvrđuje samo pravo na isplatu novčane naknade, dakle radi se o novčanom potraživanju iz radnog odnosa koji se može ostvariti i nakon otkaza. Povodom rečenog primena ovog razloga nije uslovljena ni naplatom dospelih zarada i drugih primanja iz člana 106. Zakona, iako je poslodavac u konkretnom slučaju tu obavezu ispunio.

Navodi revizije da obaveza tuženog na pismeno upozorenje tužiocu da postoji navedeni otkazni razlog proizilazi iz Konvencije međunarodne organizacije rada broj 158. o prestanku radnog odnosa na inicijativu poslodavca i preporuke broj 166. o prestanku radnog odnosa na inicijativu poslodavca prema kojoj radni odnos radnika neće prestati zbog nezadovoljavajućeg vršenja posla, sem ako poslodavac nije dao radniku odgovarajuće instrukcije i pismeno upozorenje, a radnik i dalje obavlja svoje dužnosti na nezadovoljavajući način i po isteku određenog roka za poboljšanje rada i rezultata rada, nisu osnovani. Ovo zbog toga što forma upozorenja nije prethodni uslov punovažnosti ove radnje poslodavca. Odlučujuće je da li je zaposleni upozoren o ovom razlogu i da li mu je omogućeno davanje izjašnjenja o njima. Prema činjeničnom utvrđenju u konkretnom slučaju poslodavac je tužiocu kao zaposlenom omogućio uslove poboljšanja rada, jer prilikom prvog utvrđenja manjka nije preduzeo nikakve disciplinske mere i ostavio mu dovoljno vreme za ispravljene greške ali je i nakon ukazanog vremena provere, ponovo utvrđen manjak, pa su se u takvom slučaju stekli svi uslovi iz člana 101. stav 1. tačka 1. Zakona o radu za otkaz od strane poslodavca.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu člana 393. ZPP, odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

